

Підрозділ 20.2

ІННОВАЦІЙНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМУНАЛЬНИХ ПАРОПЛАВСТВ В УКРАЇНІ

КУЗНЕЦОВ С. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук, доцент

ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ У ЕКОНОМІЧНОМУ СТИМУЛЮВАННІ РОЗВИТКУ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Особлива німецька модель командитного товариства (тобто *Kommanditgesellschaft*, далі — KG) є формою фінансування інноваційних проектів, що активно використовується для підняття приватного акціонерного капіталу.

Основним завданням німецької KG моделі було і залишається фінансування активів особами, які мають одну мету і беруть участь у компанії, що створюється в організаційно-правовій формі німецького командитного товариства. Найголовніше, що дана структура не має особливого корпоративного законодавства, на основі якого вона формується. Ця організаційно-правова форма була створена на початку минулого століття і є найбільш поширеною правовою формою юридичної особи для середнього класу Німеччини. Загальна концепція KG моделі здійснюється і приймається приватними інвесторами, фінансуючими банками, діловими партнерами та іншими зацікавленими сторонами.

Щодо структури KG, то її засновниками є один генеральний партнер і один або декілька партнерів з обмеженою відповідальністю. У більшості випадків генеральним партнером німецької KG є компанія з обмеженою відповідальністю (тобто *Gesellschaft mit beschränkter Haftung*, далі — GmbH). Партнери з обмеженою відповідальністю можуть брати участь в KG безпосередньо або через довірену особу. Часто KG має консультативну раду, що представляє інтереси інвесторів, а також контролює діяльність генерального партнера.

Установа GmbH в якості генерального партнера обмежує загальний вплив інвестицій на підвищення капіталу товариства з обмеженою відповідальністю плюс наявність власного капіталу GmbH (мінімальний розмір власних коштів становить € 25,000). У таких випадках інвестори беруть участь в так званому GmbH & Co KG. Для приватних інвесторів,

що виступають у якості партнерів з обмеженою відповідальністю в KG, ризик, як правило, обмежений сумою його однієї інвестиції. Прибуток і збитки KG впливають на вклади кожного інвестора пропорційно його частці акцій у порівнянні із загальним капіталом.

Придбання активів, отриманих KG, частково фінансується капіталом, сформованим інвесторами і частково за рахунок банківських кредитів. KG отримує прибуток від кредитування нерухомості, суднобудування, оренди суден, використання медіаправ, страхового полісу або отримання доходів від продажу електроенергії. KG ліквідується після того, як активи були продані.

Залежно від профілю ризику, KG може інвестувати в окремі активи або групи активів, або організовує фонд фондів, що інвестують в інші KG. Інвестиції партнерів обмежені до ліквідації KG (закритий фонд). Так як ініціатори закритих фондів реагували кожен раз, змінюючи свою модель бізнесу для утворення вигідного спільного внутрішнього доходу від інвестицій для інвесторів, створення інвестиційних схем, таких як KG модель, дозволило обмежити кількість неоподатковуваних збитків.

За винятком ПДВ і промислового податку в Німеччині, які безпосередньо покладені на KG, у разі здійснення ним торговельної або підприємницької діяльності, для KG податок є прозорим. І платниками податків є приватні партнери, а не саме KG.

Податкове зобов'язання KG залежить від оподатковуваної ставки округу, в якому розташоване KG, і може варіюватися від 7 % до 19 % від доходу. Стосовно інвесторів, оподаткування здійснюється на основі індивідуальної ставки податку на прибуток.

Якщо дохід від активу підлягає оподаткуванню в іншій країні, з якою Німеччина уклала угоду з метою уникнення подвійного оподаткування, такі доходи, як правило, звільнені від податків у Німеччині. Таким чином, німецький інвестор може отримати вигоду з більш низьких податкових ставок у країні, де розташований актив.

Всі попередні витрати, понесені на рівні фонду, підлягають податковому відрахуванню не відразу. Замість цього, вони розглядаються як випадкові витрати на придбання активів, що належать фонду — якщо фонд являє собою так званий фонд покупця, без будь-яких реальних можливостей для інвесторів, і здійснення впливу, як це зазвичай буває. Амортизація таких витрат застосовна для поточного періоду використання інвестицій.

Головною перевагою німецької KG моделі для судноплавних фондів є застосування німецької тоннажної податкової системи. За рахунок цього, підприємства і приватні особи, які володіють морськими суднами, мають можливість обкладатися податком на основі передбачуваного прибутку, щодо тоннажу судна, замість фактичних результатів діяльності. Основа для розрахунку передбачуваного прибутку — це кількість тонн експлуатованих суден. Згідно з німецькою тоннажною

податковою системою, отриманий прибуток фіксується як певна сума, яка є набагато меншою за середній прибуток, розрахована на основі постійних правил визначення оподатковуваного прибутку. Весь прибуток, включаючи приріст капіталу, а також збитки, пов'язані з судноплавством, покриваються одноразовим прибутком. Одноразовий прибуток є податковою базою для промислового податку і податку на прибуток усіх інвесторів. Фактично, одноразовий прибуток дозволяє інвесторам отримати майже неоподатковуваний дохід від судноплавного бізнесу.

Оскільки на даний час велика частина суден приватних українських судновласників експлуатується під «зручними» прапорами і податки на прибуток від їх експлуатації не потрапляють до державного бюджету України, впровадження української інноваційної моделі існування та функціонування судноплавних компаній аж ніяк не буде мати негативного впливу та не призведе до скорочення бюджетних надходжень держави, а навпаки, може вивести український флот на новий рівень розвитку та зможе позитивно стимулювати економіку України.

НІКІША Д. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувач лабораторії кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук

ІННОВАЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ФЛОТУ УКРАЇНИ

Відтік «тоннажу» під «зручні» прапори, зростання конкуренції в транспортній сфері і неминучість відмови країн від прямих заходів державного протекціонізму в рамках вимог СОТ сприяли пошуку провідними морськими державами більш ефективних засобів державної підтримки національних судновласників. У зв'язку з «рефлагуванням» національного флоту багато країн були змушені заснувати «другі» або так звані «міжнародні» реєстри, що, як і реєстри «зручного» прапора, відносяться до категорії «відкритих» і дозволяють об'єднати переваги реєстру «зручного» прапора і національних реєстрів. «Другі» реєстри зберігають економічний зв'язок між судном і державою прапора, юридичну та контролюючу роль держави. Але правила щодо податків, національності моряків, рівня зарплати та місцезнаходження компанії є більш гнучкими, ніж для традиційних національних реєстрів. Крім того, кожен «міжнародний» реєстр має свою систему заохочення розвитку судноплавства. Так, по відношенню до суден, зареєстрованих в «міжнародних» реєстрах, застосовуються такі заходи, як використання